

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Hortvs Ciceronianvs sive Flores Apophthegmatum & Historiarum e Scriptis Ciceronis in Vsum & delectamentum Studiosae pubis excerpti

Omeis, Magnus Daniel

Norimbergae, 1699

Historiae biblicae ex Georgii Fabricii chemnicensis historiarum sacrarum
libris IV prioribus selectae

urn:nbn:de:bsz:31-105410

HISTORIAE
BIBLICAE

ex

GEORGII FABRICII
Chemnicensis

Historiarum Sacrarum Libris
IV prioribus selectæ.

I. *ADAMVS.*

ADam primus homo, e limo ter-
ræ, verbo Dei creatus, motu
Spiritus Sancti animam accepit vi-
uentem: quæ non solum in hoc
mundo degeret, sed gloria etiam
Dei (*sive gloria piis a Deo parata*)
in cœlis frueretur. Conditus ad ima-
ginem Dei atque æternitatem, & to-
tius orbis terrarum factus Rex atque
dominus, animantes numerat atque
nominat, factam ex se mulierem
d 6 statim

statim agnoscit; cum quæ in rerum omnium copia & felicitate vivens, diaboli fraude & ejus svasu deceptus, Dei mandatum violat, eumque iratum nuditate perspecta fugit & averfatur: verum a Deo ipso revocatus, peccatum agnoscit & deplorat, & ipsius clementia plenam consolationem accipit, edita promissione illustri de semine mulieris, caput serpentis veneficum seculis futuris omnibus contrituro. Ejectus autem possessione horti uberrimi, labores injunctos patienter tolerat; & quamvis miseriis omnibus tota vita, & deinceps morti esset obnoxius, tamen spem promissione divina non abjicit, & in Ecclesia ad patrem usque Noæ, annis nongentis & triginta de Filio Dei docet, suosque posteros ad spem immortalitatis & vitæ æternæ erigit atque animat. A Deo bona promissa & ipse fide complectens, & alios

& alios
instrue
servatu

2.

Eva
costa,
ornata
nis, i
ad vi
ra De
lium
adju
tam
imp
ac p
a Co
vero
Hæc
obit
carp
riga
alpe
tus

& alios ea sapientia de cœlis profecta
instruens, cum posteritate credente
servatur.

2.

EVA.

Eva e viri dormientis latere atqve
costa, Dei manu virgo producitur,
ornataqve specie eximiae pulcritudi-
nis, ipso Deo auctore & pronubo,
ad virum deducitur. Dos fuit, ve-
ra Dei agnitio & integritas: domici-
lium, amœnissimus hortus, & huic
adjunctum in omnes res conditas,
tam animatas, quam non animatas,
imperium: victus, arborum fruges,
ac plantulae salubres: & monstratus
a Conditore fonticulus: amictus
vero innocentiae & sanctitati nullus.
Hæc blanditijs diaboli inducitur, ut
oblita mandati arboris vetitæ pomū
carpat, idemq; viro gustandum por-
rigat. Sua igitur temeritate viro victū
asperum & sudores, sibi dolores par-
tus & servitutum peperit; omnemq;

d 7

poste-

posteritatem secum perdidit; mortemque in hominum genus miserima introduxit. Excitata autem ab ipso Deo ad spem salutis atque vitæ, etiamsi dote amplissima & bonis ingentibus spoliaretur, omnes tamen vitæ difficultates & longævitas ærumnas sustinet precibus & patientia.

3.

CAINVS.

Cainus primus ex homine homo natus, parentum singulare gaudium, in adolescentia agrum colere coepit, multoque sudore & molestia victum quæritare. In studiis pietatis negligens, & maxima quæque sibi pollicitus, cum fide non sincera Deo munera offerret, est illi frater divino testimonio antepositus. Quamobrem ira & odio exardescit, & de necando Abele tacite secum cogitat; quem blando sermone in agrum pelli-

pellic
nis reve
cat. A
precatu
conscie
despera
que pa
terris se
nionu
risque
Deum
veritu
tander
per in
fectus
& fili

4.

Ab
fus qu
tur a
recte
verifi

pellicit, nullaque pietatis & sanguinis reverentia habita, furtim obtruncat. Accusante ipsum Deo, non deprecatur, sed superbe respondet, & conscientia excita vexatus, ruit in desperationem, & a facie conspectuque parentum fugiens, incerta in terris sede vagatur, incertoque opinionum turbine a parentum fratrisque ecclesia discedens agitur: Deum non ut conditorem suum reveritus, sed ut tyrannum averfatus: tandem a suo trinepote Lamecho per imprudentiam perhibetur interfectus, caput ecclesie hypocritice, & filiorum seculi imago efferata.

4.

ABEL.

Abel apud parentes minus gratus quam Cainus, respicitur & curatur a Deo: de cujus promissionibus recte sentit, eisque toto animo ut verissimis assentitur. Adolescens opilio

pilio factus est, gregisque primitias Deo gratus obtulit, non ut placeret (*placaret*) sacrificio, sed ut Deum honoraret obedientia. Deus cum Abelem fide humilem probaret, Cainum propria justitia tumentem averfaretur, primæ inter fratres de sacrificiis, & placando Deo disputationes sunt exortæ: quas cum tantum ad verba promissionis, non ad judicium rationis Abel referret, acerbum in se fratris odium concitavit; cui irato & furioso etiamsi cum periculo resisteret, tamen vitam profundere maluit, quam veritatem in promissionibus Dei relinquere indefensam. Quamobrem per fidem mortuus adhuc loquitur, estque sub lege adhuc primum novi testamenti membrum, a quo prima vox martyrii edita, in coelis exauditur.

5. SE.

f.
Seth
ximur
tium fi
de, al
tu rec
delecta
omner
secur
prom
pagan
discip
tus, a
Vixit
cim,
lus ex
tur,
fensor
nascen
ecclesi
mera

J. SETHVS.

Sethus tertius Adami filius, maximum parentis afflictissimi solatium fuit. Cum enim alterum cæde, alterum fuga amisisset, hujus ortu recreatus mirifice est, & magis delectatus, eò quod, cum Cainus omnem potentiam contumaciter & secure contemneret, & contraria promissioni divinæ dogmata propagari a suis pateretur, hic Sethus disciplina patris sanctissima imbutus, a verbo Dei puro non recessit. Vixit annos nongentos & duodecim, & post Abelem & Cainum solus ex Adami filiis nomine exprimitur, quia solus promissionis defensor acerrimus, & caput ecclesiæ nascentis fuit. Inter viros primæ ecclesiæ laudatissimos merito numeratur.

6. ENOS.

6.

ENOS.

Enos filius Sethi, ea, quæ de Deo ab avo atque patre intra parietes didicerat, extra domum longius extulit, & cum multis aliis communicavit. Videns enim ecclesiæ Cainicæ magnitudinem & profanitatem, de Messia venturo, de sacrificiis, de vera invocatione, de vita cœlesti & beata, non modo suam instituit familiam, verum etiam in vicinia conventus egit, veros ritus docuit, iis contrarios refutavit: tum Cainicæ vanitati & hypocrisi, doctrinam promissionis certam & incorruptam opposuit, contraque diaboli furores, & hostium adversantium potentiam, cœpit invocare nomen Domini. Vixit annos nongentos & quinque.

7.

ENOCHVS.

Enochus Jaredi filius, trinepos Sethi, doctor ecclesiæ veræ, & propheta

pheta
rupelis
simplici
in falso
vere in
factum
prehens
plici m
exemp
ni, &
etiam
& de
centia
sermo
nem
cator
tegre
verfan
jam
morte
re ad
tur:
licto

pheta excellentissimus, nullis corruptelis abduci, aut potentia flecti a simplicitate verbi Dei potuit. Ideo in falsos promissionis interpretes severe invehitur, omnemque mundi fastum & securitatem liberrime reprehendit. In concionibus suis duplici modo impios terruit: cum exemplis presentibus, ut exilio Caini, & poenis aliorum; tum vero etiam minis futuri iudicii, in quo & de factorum protervitate atque licentia, & de doctrinae corruptione sermonibusque blasphemis, rationem sint Deo reddituri omnes peccatores impii. Cum sincere & integre coram Deo in suo munere versaretur, sola ei fide placuit, & jam e vivis excessurus, per fidem mortem non sentit; sed ipso corpore ad vitae melioris gaudia transferatur: exemplo manifesto posteris relicto, alias superesse sedes, in quibus ipsi

de Deo
veritas di-
gnus ex-
omni-
e Caini-
tatem,
is, de
lesti &
tuit fa-
vicinia
ocuit,
amica
trinam
rupam
furores
entiam,
imi. Vi-
nque.

trinepos
, & pro-
pheta

ipsi vita svavi & quieta perpetuo sint
fruituri.

8. *LAMECHVS impius.*

Lamechus filius Methusaelis, de
Caini stirpe membrum ecclesiae hy-
pocriticae. Cum publice contami-
nata esset ab ipsius majoribus salu-
taris doctrina, ipse quoque domesti-
cam violat honestatem, duorumque
animorum conjunctionem, quam
inter virum atque feminam Deus
constituerat, in plures amores di-
vulgat, primusque uno tempore,
contra decretum divinum, duas u-
xores petulanter ducit. Filii ejus,
homines ingeniosi, & voluptatibus
inescati, ac quaestui servientes, in-
strumenta musica, & artes fabriles
varias, & apparatus ciborum ex-
cogitarunt. Lamechus tandem tri-
tavum suum Cainum jaculo traje-
cisse incautus dicitur: cujus caedis
atroci

atroci
formidi
portun
est: ne
suam u
rum q
tere.

9. I

Lar
pos E
lium
una c
tem
sum
rum
stanc
vener
glect
verbi
temp
runt
nulla

atroci dolore, & poenæ imminentis formidine vexatus, uxoribus importunus, & in familiam crudelis est: nec vitam aut incolumitatem suam ulli hominum, ne propinqorum quidem, ausus fuit committere.

9. *LAMECHVS pius.*

Lamechus filius Mathusalæ, nepos Enochi. Patre nemo mortalium vitam vixit longiorem; avus unâ cum corpore ad immortalitatem migravit. Lamechus digna summorum virorum proles, in eorum rectis vestigiis ambulavit constanter, pariter spiritu prophetico venerabilis. Ejus temporibus, neglectione promissionis & veritatis verbi Dei, audacia scelerum, & intemperantia libidinum, adeo fuerunt aucta, ut locus emendationi nullus foret. Quapropter in seculi depra-

depravati impunitate, vitam duxit acerbe; nec prius animo acquievit, quam natus sibi esset Noa filius: quem generi humano novum fore solatium putavit. Vixit annis septingentis septuaginta septem.

10. *NOA.*

Noa Deo charus, mortalium miserimus, quo nemo contemptum Dei majorem & magis nefarium conspexit: homines enim coram Deo corruptissimi, filii Dei coram hominibus haberi volebant: specie & simulatione sancti, amore metuque Dei plane vacui. Ante diluvium ægro animo fert impii Lamechi libidinem, insolitam hominum levitatem & lasciviam, gigantum immanium ferocitatem, vulgi perditissimam licentiam. Post diluvium perfert ludibrium Chami filii, tyrannidem experitur Nimrodi, averfatur teme-

temerit
deplora
exhorre
Justicia
tem v
non fo
etiam
scenfo
dem n
vestem
mniu
orbis
navig
pro
poste
tia d
rursu
terem
instit
cit; &
ad ex
nacu
quin

temeritatem ædificantium turrim,
deplorat confusionem lingvarum,
exhorrescit dissipationem gentium.
Justitiæ Dei fidelis præco calamita-
tem venturam impiis denunciatur,
non solum verbo & doctrina, verum
etiam exstructione navigii, quo con-
feso cum uxore, tribus filiis, toti-
dem nuribus, contuetur iram cœ-
lestem, & rerum conditarum o-
mnium interitum, ac supra ruinas
orbis terrarum, annum integrum
navigat. Inde egressus, aram Deo
pro salute sua extruxit, & pro tota
posteritate accipit signum clemen-
tiæ divinæ, arcum cœlestem. Agrum
rursus colit, & plantat vineas, ve-
terem quoque legem connubiorum
instaurat, novam de homicidio sancit;
& de venturo Liberatore usque
ad extremum vitæ spiritum concio-
natur. Vixit annos nongentos &
quingenta, qui & prioris mundi
amœ-

amoenitatem & lætitiã admiratus est, & alterius undis dilacerati vastitatem & miseriam ingemuit.

II. CHAMVS.

Chamus filius Noæ, natu minimus, turpis apostata, & homo facinorosus, cernens patrem suum vino obrutum, & corpore nudato jacentem, ad irridendum ipsum fratres suos advocat: sese efferens & prædicans, senis doctoris atque patris vitio & imbecillitati insultans. Itaque cum peccasset superba libertate, servum se facit merito crimine. Audito ejus scelere pater, ira justa inflammatus, posteritatem ipsius devoverit, & servituti fratrum perpetuæ addidit. Gens Chananæa, ab ipso oriunda, ita postmodo deleta est, ut nec agris, nec urbibus, nec pecoribus, nec hominibus, nec solo denique ipsi parceretur. Hic plagam, meridiem

diem va
magni i
ptii, Nu

12.

Japh
lius, pe
errori g
itaque
stantes
possess
rum,
Ab ipsi
licofac
Graci
ri del
te & S
xerunt

13.

Ser
que o
est, n

diem versus inhabitavit, & ab eo magni illi populi, Æthiopes, Ægyptii, Numidæ, Mauri sunt deducti.

12. *JAPHETVS.*

Japhetus Noæ maximus natu filius, patrem senem reveritus, ejus errori ignoscit, & imbecillitati parcat. Itaque pietatis suæ fructus tulit præstantes, locum in Ecclesia Dei, & possessionem terrarum amplissimarum, & dilatationem promissionis. Ab ipsius posteritate gentes hæ bellicosæ, Medi, Scythæ, Sauromatæ, Græci, Thraces, Germani, Itali, Iberi descendunt, qui sedes in Occidente & Septentrione potentissimas fixerunt.

13. *SEMVS.*

Semus alter Noæ filius, Dei patrisque observans, fratri majori auctor est, ne dedecus patris, in quod im-

e prudens

prudens senex inciderat, exagitet. Itaque ad nudum ambo, Semus & Japhetus, facie averſa accedunt, & pallio ſuperinjecto, ipſum velant. Noa a vino ſomnoque experrectus, factis filiorum cognito, optima precatur Semo, Dei cultori, & ejus benedictionis facit participem Japhetum. In Chamum autem diras jactit, & ſervum fore fratrum reliquorum prædicit. Chami hæreditas, ſolum videlicet Chanaanæorum, tandem poſteris Semi traditur, qui in eo ſedem eccleſiæ & regni conſtituerunt. Ab ipſo Semo populi Orientales, homines ſapientiffimi, Chaldæi, Aſſyrii, Perſæ, Syri, Armenii, Phœnices, Bactriani ortum trahunt: inter quos populos Eccleſia Dei longo tempore hoſpitiſm habuit. **Vixit Semus annos ſexcentos.**

14. NIM-

14. *NIMRODVS* Tyrannus.

Nimrodus Chusi filius, Chami nepos, vir audax & strenuus, Babylonem ædificat, armaque ad subjugandos alios primus capit. Parentum enim auctoritate neglecta, quæ mitissima dominatio fuit, omnis honestas & gravitas inter homines concidebat, crescebatque scelerum & flagitiorum impunitas. Ideo Nimrodus vi obedientiam extorquet, & pœnis statuendis dominatum contra rebelles occupat. Dicitur, sermone multitudinis, venator coram Deo, quia violentus & injurius erat, & ad agendum secundum suas leges, minus potentes sine respectu atque discrimine cogebat. Ab eo initia facta sunt Monarchiarum, quas Deus texit, ut in iis maneret aliquis Ecclesiæ nidulus, qui præsentia Dei defenderetur, etiamsi servitute variisque arumnis inter imperia sæva &

e 2

super-

superba homines innocentes & pii
premerentur.

15. ABRAHAMVS.

Abrahamus e patria Chaldaea, vocatu Dei, in oras ignotus proficiscitur, & ex idololatra pater fit creditum: cui Deus inter multas exiliorum ærumnas aliquoties promissionem repetit, de ipsius videlicet semine eum proditurum, in quo sint benedicendi omnes populi terrarum: ad quam confirmandam, terra illi Chanaanæ promittitur, non ut sedes firma & perpetua, sed ut hospitium Christi nascituri: foedus quoque circumcisionis cum eo sancitur, non ut iustitia coram Deo, sed ut iustitiæ fidei signaculum. Vxorem habet annis & sterilitate emortuam; & ipse decrepitus, filium ex ea miraculose editum iubetur occidere; & Dei mandato obtemperasset.

set, nisi fuisset ab Angelo prohibitus. In Chananæa, excepto sepulchro in-
quolino, nihil proprium possidet:
tamen sub spe contra spem credit,
& quæ non videt, statuit præsentia,
Deumque veracem esse & omnipo-
tentem sibi certissime persuadet. Ser-
vatur a Deo inter Chaldæos, Mesopo-
tamios, Chananæos, Palæstinos &
Ægyptios: Angelos vitæ custodes, &
mensæ suæ convivas habet: Reges
Babylonis, Assyriæ, Persiæ & Ciliciæ,
ad alterum Jordanis fontem cum
manu servorum exigua spoliat: po-
pulo Sodomæo libertatem, fortunas,
patriam restituit: parta de hostibus
victoria, bonorum suorum decimas
liberaliter offert, & lætitia gratulan-
tis sibi regis & sacerdotis triumphat.
Discedentibus a se duobus Angelis
convivis, cum Dei filio loquitur,
eique pro urbibus perdendis sexies
supplicat: homo Dei quasi intimus,
e 3 pater

pater magnus plurimarum gentium, vir ante alios omnes gloria insigni præstans: gestivit videre adventum Messiae; fide vidit, & spe sua lætatus est. A duobus filiis in Hebronæ, anno ætatis centesimo septuagesimo quinto, cum honore sepelitur. Filios Abrahamæ Scriptura usque ad finem mundi eos nominat, qui Dei promissionibus credunt.

16.

SARA.

Sara uxor Abrahami, patria dulci & propinquis optatissimis relictis, virum sponte in exilium sequitur: propter eximiam formam bis rapta, semel in Ægypto, iterum in Palæstina: deducta in regia gynæcea, Deo custode, salva pudicitia restituitur. Ancillam propter spem promissionis marito despondet, prolis causa: sed eam suscepto filio superbientem, domo exigit. Ipsa tandem præter natu-

naturam
vaticini
non fuit
no ætat
tronar
xus fuit
riti ob
num f
omni
Paulo
sue ty
plum
tur, ne
tu pla
te, h
anno
prim
norifi
17.
Lo
pos,
mi o

naturam fide filium parit, Deique vaticinium, quod riserat, vanum non fuisse comperit, mater facta anno ætatis nonagesimo. Decus matronarum, propter pietatem: & sexus sui ornamentum, propter mariti observantiam: quem ut dominum suum nullo loco deserit, ita omni tempore colit & veneratur. A Paulo Apostolo credentium & Ecclesiæ typus prædicatur: a Petro exemplum omnibus mulieribus proponitur, ne magis auro, cincinnis, vestitu placere studeant, quam sanctitate, lenitate & beneficentia. Obiit anno ætatis centesimo vigesimo septimo; quam maritus luxit, & honorifice sepelivit.

17. *LOTHVS.*

Lothus filius Haranis, Tharæ nepos, Saræ frater, patruï sui Abrahami comes individuus, bona cum eo

malaque tolerat. Auctus gregibus & armentis, propter fervorum importunitatem & loci angustiam, regionem ad pabula ampliolem quaerit, & in agro Sodomæ latissimo confidet. In ejus urbis direptione ab Assyrio regibusque sociis captus, patrum virtute reducitur. Sodomæorum ausu & procacia crescente, videndis audiendisque eorum facinoribus excruciatum quotidie. Angeli duo, qui ab ejus patribus discesserant, apud eum divertunt: vitam ipsius, pudicitiam conjugis & filiarum tuentur, civibus excidium imminens prædicunt. Ipse cum suis manu Angelorum educitur incolumis: bona ejus omnia incendio communi conflagent: uxor contra mandatum respiciens in statuam vertitur: oppido Zoari propter ipsum parcutur: facta filiarum stulto tota ætate sua excarnificatur, & vitio atque errore

rore su
fidei tot
hoc Moa
nis Ebra
creantur

18.

Agar
mi serv
thalan
lium.
herari
ageren
nem a
tes ea
nit, &
rat.
filium
& fug
tentia
ciar: v
filium
bore

rore suo exemplum timoris atque fidei toti posteritati relinquit. Ab hoc Moabitæ, & Ammonitæ, nominis Ebræi hostes sempiterni, procreantur.

18. AGAR ancilla.

Agar Ægyptia in domo Abrahami servit servitutem, juncta domini thalamo procreat ei Ismaëlem filium. Cum autem ancilla adversus heram, verna contra filium herilem, agerent proterviùs, sibi promissionem arrogantes, detrahere studentes eam Isâaco, Deus arbiter intervenit, & expelli ex ædibus ambos curat. Agar ab Angelo in fuga consilium, in exilio solatium accipit: qui & fugitivæ svadet reditum, & de potentia nascituri filii optata denunciât: vaganti in solitudine, ne perire filium inedia cerneret, quem sub arbore abjecerat, aquæ fontem de-

monstrat. Domus Abrahami hospitium Angelorum fuit, qui cum ipso, cum conjugē, cum ancilla sunt locuti. Huic ancillæ & ejus filio populus legis a divo Paulo comparatur.

19. ISMAEL.

Ismaël e serva filius Abrahami, cui hoc nomen Deus imposuit. Adultus cum insolesceret, hæreditate injuste quæsita excidit, & e domo patris divino permisso ejicitur: abundantia tamen bonorum fortunarumque non caruit. In deserto expositus a matre, plorans exauditur a Deo, & Angeli præsidio conservatur. Adolescentiam in montibus & sylvis Arabiæ transigit, donec ex Ægypto uxorem duceret, e qua Principes duodecim generat: alius robore & audacia formidabilis, ipse nullius metuens vires aut potentiam.

Ad

Ad pa
funus e
Ab hoc
stea Cha
rimi, S
glorian
adversa
deles M

20. A

Abi
in Ger
hami,
rem e
liam
gnito
mora
ne sin
reddic
mis,
Rex
prop
offen

Ad patris ecclesiam se adjungit, & funus ejus unà cum fratre procurat. Ab hoc Midianitæ & Arabes, & postea Christiani nominis hostes acerrimi, Saraceni, ducere se profapiam gloriantur, & religionem Christianæ adversam defendunt, discipuli cru- deles Mahometi.

20. *ABIMELECHVS Rex.*

Abimelechus Rex Palæstinorum in Geraris, primùm uxorem Abrahami, deinde Isaaci, utriusque sororem esse arbitratus, in suam familiam transtulit: sed errore suo cognito, maritis sine infamia atque mora, non tamen sine exprobratione simulationis & silentii noxii, eas reddidit. Tempore difficillimo famis, hospes & nutritor ecclesiæ hic Rex mansit; & quia a servis suis, propter obrutos & ademptos fontes, offensi viri sancti erant, ne injuriam

vindicarent, cum utroque pro se suisque posteris, foedus religiose sanxit. Deum in somnio habuit concionatorem.

21. *ISAACVS.*

Isaacus e corporibus emortuis, præter naturæ atque atatis rationem & ordinem nascitur: in adolescentia patri suo Abrahamo usque ad jugulum paret, & impositus rogo vibratum in cervices suas acinacem non expavescit. Promissiones a Deo non minus amplas, quam pater accipit; sed cum esset in solo promissio hospes, fide declaravit, aliam se patriam certiolem & beatiorem expectare. In Geraris habitantem, Rex Abimeleclus invidiâ, regii ministri injuriâ expellunt. Privatam vero quietem illi turbant, Esâvus filius importunus, & Hethææ impiæ nurus: ad quas acerbitates accessit in pere-

pereg
neclure
e Mefo
illi quic
& prop
tristiti
Rache
mente
in pat
no æ
Hic
propo

22.

R
tis &
obfec
rand
Dei:
vigin
de a
que
num

peregrinatione sedes incerta, in senectute cæcitas, Reditus filii Jacobi e Mesopotamia, cum nuribus piis, illi quidem solatium attulit, sed mox & propter nepotum flagitia affectus tristitia fuit: & propter orbitatem Rachelis, & raptum Josephi, vehementer doluit. A filiis suis duobus in patrio monumento conditur, anno ætatis centesimo & octogesimo. Hic typus electionis & salvationis proponitur a Paulo.

22. *REBECCA.*

Rebecca uxor Isaaci, multæ virtutis & formæ luculentæ virgo: domi obsequendo parentibus, & rem curando familiarem, vixit in timore Dei: juncta viro, cum fuisset annos viginti sterilis, mariti precibus & fide ardente prolem impetrat, unoque partu gemellos enititur. Divinum autem attente observans oraculum

culum, (gravida enim Dominum consuluerat) a natu majore filio primatum & benedictionem astu fraudulento avertit. Hæc matrona optima virum senem & cæcum curavit fideliter, filium periclitantem servavit pie, nurus acerbas longoculit tempore moderate, familiam copiosam gubernavit prudenter; suæ domus columen, & totius ecclesiæ lumen.

23.

ESAVVS.

Esavus Isaaci filius, corpore pilosus & rufus, ideoqve Edom cognominatus: moribus truculentus & vehemens, studiis venator & agricola, victu luxuriosus & vorax. Patris animum simulatione ita sibi devinxit, ut ipsi esset carissimus. Rediens ex agro pulverulentus & fessus, primatum sacerdotii atqve regni, hominis profani & impuri animo vendit,

dit,
gurit
crymis
recipit.
odio,
conten
connu
ægrimo
aliam
filiam
tat su
fratre
neribu
dem
Char
ca m
gens
per i
parav
24.
Jo
Nach
Jud

dit, & pro abjecto pulmento abligurit: ad honores ereptos cum lacrymis adspirans denuo, eos non recipit. Frenuens indignatione & odio, fratri mortem minatur; in contemptum matris filias gentilium connubio jungit, patris cæci auget ægrimoniam, ad quem leniendum aliam sibi uxorem quærit, patruus sui filiam: in familia parentum imperitat superbe, & cum maleficio. A fratre redeunte e Syria, placatur muneribus, cui pacificus occurrit, & eidem locupletato, sedem relinquit in Chanaanæ: Ipse fugatis Horræis, loca montana Seiris vi occupat, a quo gens Idumæorum, populo Dei semper infesta, nomen atque opes comparavit.

24.

JOBVS.

Jobus e posteritate, ut alii volunt, Nachoris, ut alii, Esayi, inter Idumæos

mæos infideles innocenter, inter Vitas impios sine reprehensione vivit. Oculus cæcorum, pes claudicantium, tutor pupillorum, pater pauperum. Privatatur uno die liberis universis, ruina domus: spoliatur per Arabes & Chaldaeos omnibus pecoribus & jumentis. Traditus Sata-næ vexandus, ulcere tetro & pruriente, toto corpore affligitur, oppressusque immensis & animi & membrorum doloribus, subsannatur ab uxore, exagitur ab amicis. Inter mala tot tantaque vincitur quidem nonnihil impatientia, sed absolvitur divino judicio, quia malitiam diaboli superbam fide humili superabat. Exemplum integritatis & perseverantiæ proponitur Ecclesiæ, a Prophetis atque Apostolis. Tandem ærumnarum liber & vacuus, Deo propitio, ea bona, quæ amiserat, dupliciter recipit, & sub

bole

bole fo
men
prior
viveba
mund

2).

Lab
homo
callidi
lucro
nullo
filium
pter f
legit
& in
fraud
tris, a
nes in
fratru
Cos o
mos
juber
fugit

bole formosiore augetur, non tamen, ut in cæteris bonis, duplicata; prior enim in Dei adhuc manibus vivebat, quamvis fuerat extincta mundo.

25. LABAN.

Laban Syrus, Jacobi avunculus, homo turpis avaritia, abominandus calliditate, improbus perfidia; nullo lucro satiatur, nulla copia expletur, nullo beneficio mitigatur. Sororis filium greges suos curantem, propter fidem & diligentiam, generum legit, eumque & in collocanda filia, & in mercede numeranda semper fraudat. Abjecta agnati, soceri, patris, avi affectione, amitinos & affines inter se committit: deinde etiam fratrum & sororum animos conjunctos distrahit. Jacobus ab eo plurimos annos despiciatui habitus, Deo jubente, furtim cum sua familia aufergit: quem socer turris armatis per-

persequens, retracturus ut mancipiū
erat, nisi monitu Dei cohibita fuisset
præceps infania. Post acerbis expo-
stulationes foedus inter se ferunt, &
exstructo aggere in monte Gileado, in
perpetuum illius vinculi testimoniū,
locum novo nomine designant.

26.

LEA,

Lea Labanis impiū honesta filia,
amitino suo Jacobo astute est conci-
liata, fraudulente tradita. Hæc
propter lippitudinem minū chara
marito, propter fœcunditatem foro-
ri invisā est. Ipsa vero minime mo-
rosa aut qverula, a matronæ patien-
tis & modestæ officio non recedit,
contemptumqve & invidiam fert sub-
misse. Mortua ad tumulos Saræ &
Rebeccæ colligitur. Mater Judæ fuit,
a quo & tribus peculiaris, & tota
gens Judæa appellatur; & ex ejus san-
gvine atqve stirpe tandem Messias
Christus nascitur.

27. RA-

27.

Rac
cie & mo
pecoris
ad spectu
pro ipsa
In matr
ret. diu
dem Do
præclar
marito
lacræ &
mento
eludit a
riculo.
lehem
nere mo
loco &
posuit
cum fau
bus, ut
lis & Le

27. RACHEL.

Rachel filia altera Labanis, & facie & moribus puella præstantissima, pecoris paterni custos. Hanc primo ad spectu Jacobus amare incipiens, pro ipsa annis servit quatuordecim. In matrimonio, quod sorori invideret, diu est infœcunda: sed ipsius tandem Dominus misertus, eam filio præclaro ornat. E domo patris cum marito clam discedit, & ejus simulacra & penates asportat, & commento muliebri eos investigantem eludit ac moratur, non sine vitæ periculo. Migrans e Bethete in Bethlehemam, partus difficultate in itinere moritur: cui conjux eodem in loco & lacrymas dedit & titulum posuit. Invaluit mos apud Ebræos, cum fausta precaturi essent nubentibus, ut felicitatem sororum Rachelis & Leæ precarentur.

28. JA-

28. **JACOBVS.**

Jacobus Isaaci filius, homo placidus & simplex, observans Dei, suorum amantissimus. A fratre securo jus primatus emit, & sedulitate matris benedictionem consequitur. Mirum hic Patriarcha ecclesiae exemplum. Pulsus domo, fratris sui minis, noctu in agro dormiens, conspectu Dei fruitur: pressus servitute ab avunculo soceroque, Deum sibi praesentem esse sentit: revertens in patriam cum ipso Deo luctatur & vincit: in quo certamine luxatur femore, sed triumphat fide: in suis itineribus non semel agmina Angelorum obvia habet. Vir Deo tam charus, ac prope familiaris, luget uxorem Rachelem ereptam morte, Bilham ignominiâ. Deplorat filiae Dinæ violentum stuprum, filiorum Simeonis & Levi saeva homicidia, Rubenis

benis &
 mniun
 sceleratu
 cecitate
 vinculis
 minis.
 sus & fa
 In exter
 ge, hono
 Confectu
 nepotib
 reis, bo
 ritur an
 gesimo
 gnifice
 renter a
 que mo
 quibus
 rum lu
 amplissi
 Dei filio
 mine.
 tens se

benis & Judæ turpes incestus , omnium simul in vendendo fratre sceleratum odium. Cruciatur patris cæcitate, obitu Leæ, raptu Josephi, vinculis Simeonis , orbitate Benjaminis. Ad extremum inedia prefusus & fame , migrat in Ægyptum. In externa provincia amatur a Rege, honoratur a plebe, alitur a filio. Confectus senio, filiis suis & duobus nepotibus ventura prædicit, dira reis, bona precatur melioribus. Moritur anno ætatis centesimo quadragésimo séptimo, transportatur magnifice ab Ægyptiis: suscipitur reverenter a Chananæis, & ad avi patrisque monumenta colligitur, cum quibus de nascituro Messia ex ipsorum lumbis, promissiones lætas & amplissimas audiverat, in quibus Dei filius Silo appellatur, novo nomine. Vnde Deus ipse omnipotens se Deum Abrahami, Isaaci & Jacobi

Jacobi nominat, cum suam magnificentiam & veritatem hominibus vult declarare. Hic vir ex iis unus est, qui ærumnas maximas pertulerunt fide, superarunt patientia.

29. JOSEPHVS.

Josephus Jacobi & Rachelis filius, curæ quidem & solatio patri, sed fratribus odio tædioque fuit. Erant in eo dona excellentia, fides, pietas, scientia divinandi, obedientia, castitas, patientia. A Deo, cujus amore sincero flagrabat, in nullo vitæ periculo destituitur. Sapientia enim Dei eum liberat ab impiis fratribus, consolatur in cisterna, extollit in servitute, custodit a proterva domina, honestat in penuria, exhilarat in vinculis. Mente cognoscit magna & præfaga, se fore suorum aliquando principem atque altorem. In carcere Ægyptiaco aulicis captivis

vis

vis even
barbarum
Deo doc
struit: p
Ægypti
& auro,
cum a R
curam ac
gestimo.
superbic
dini pro
rem ali
provincia
verissim
clor, op
orname
tum: C
in carcer
tati in di
fratribus
linquit:
tulit, J
Chanan

vis eventura prænunciat. Regem barbarum & principes externos de Deo docet, & sapientia cœlesti instruit: pater Pharaonis, & servator Ægypti nominatur; ornatus bysso & auro, & curru insigni vectus, locum a Rege secundum, & annonæ curam accipit, anno ætatis suæ trigésimo. In summa dignitate non superbit, Regem observat, multitudini prospicit, inimicis ignoscit, patrem alit, fratres ditat, in ecclesiæ provinciam regnum Ægypti redigit: verissimus vates, sanctissimus doctor, optimus princeps, suæ gentis ornamentum, alienæ firmamentum: Christi inter latrones imago in carcere, & mox ejusdem resuscitati in dignitate. Moriturus filiis & fratribus mandata de ossibus suis relinquit: quæ Moses ex Ægypto transtulit, Josua sepulcris majorum in Chananæa intulit. Reges Israël, qui

qui tenuerunt Samariam, e stemmate ipsius sunt propagati.

30. POTIPHAR.

Potiphar Ægyptius, e regiis curatoribus præcipuus, Josephum emit a mangonibus Ismaëliticis: cujus ingenio, industria, integritate explorata, rem suam familiarem omnem adolescenti committit. Quamvis autem & in domo & in agris, Josepho procurante, domini bona auferentur plurimum: tamen præter panem, homini gnave seruoque spectato aliam nullam mercedem præbuit: accusatum ab uxore procaçe crimine falso, in carcerem aulicum detrusit. Tandem & ipse crudelitatis, & uxor lasciviae poenas dederunt. Deus enim Josepho & contra oppressores potentiam tribuit, & ejus calumniatores, celebri testimonio, mendacii convicit.

31. PHA-

31.

Phar
mius, n
rum co
interpre
in quib
gerat, e
denter r
ficit: b
miis m
torem,
guberna
ciarum
doris
liat.
impera
scit & p
nitatem
tiones v
tat, pius
dividit
liberali

31. PHARAO pius.

Pharao Amosis, Rex Ægypti eximius, nullum e Magis inveniens verum conjectorem aut somniorum interpretem, Josephum e vinculis, in quibus annos jam tredecim exegerat, educit. Adolescentem prudenter respondentem honoribus afficit: bene consulentem audit: præmiis maximis extollit: mundi servatorem, & patrem suum nominat: gubernationem omnium provinciarum ei committit, summiq; sacerdotis (*Principis*) On filiam conciliat. Ejusdem consilio & arbitrato imperans, doctrinam coelestem discit & propagat: reditus & immunitatem sacerdotibus constituit, nationes vicinas famis tempore sustentat, piis advenis agrum fertilissimum dividit: nutritius & hospes ecclesiæ liberalissimus. Doctoribus duobus

f

hic

hic Rex usus est, Josepho & Jacobo; illius sapientiam admiratur, hujus benedictionem amplectitur, factisque demonstrat, nihil sibi in terris, illa principe doctrina de Deo, carius esse & optatius.

32. PHARAO impius.

Pharao Cenchres seu Busyris, a Davide propter insolentiam dictus Superbus, Rex Ægypti, animadvertens mirabile populi Israëlitici incrementum, ejusque vires & defectiorem veritus, totam illam gentem cogitavit exinaniendo perdere. Variis tentatis viis, spe sua delusus, mandat obstetricibus, ut infantes masculos in nixu interficerent: quod cum illæ facere horrerent, mandatum edicit, ut in Nilum nati masculi projicerentur. Quod totis annis triginta factum est. Populum præterea oneribus non tolerandis præfit,

fit, erga
servitum
nitus po
contum
suos, &
lec, ab
veste pr
suos jub
rum m
beris,
bus.
citu &
qvens,
pulo D
monte
ingress
uno q
qvoris
ditus o

33.

Mo
Nili re

fit, ergastulis & verberibus coërcuit, servitute durissima afflixit. Admonitus portentis & prodigiis se ipso fit contumacior. Deus cum liberare suos, & levare ærumnas ecclesiæ vellet, ab Ægyptiis auro, argento, & veste pretiosa mutuo sumpta, fugere suos jubet, ultra sexcenta armatorum millia, exceptis uxoribus & liberis, & servitiis se illis adjungentibus. Eos Pharaon cum selecto exercitu & cupida vindictæ gente insequens, & mare rubrum, quod populo Dei ex utroque latere, quasi in montes erectum, viam præbuerat, ingressus, cum copiis omnibus, ne uno quidem homine superstiti, æquoris procella & impressione, funditus obruitur atque submergitur.

33.

MOSES.

Moses e tribu Levi infans in ripa Nili repertus, a Pharaonis filia hoc

f 2

nomen

nomen accipit. In domo regia delicate nutritur, & in omni Ægyptiorum sapientia præclare instituitur. Habitus illustris in aula, cum populo Dei malis affici maluit, quam bonis perituris cum peccato frui: majores ratus divitias probrum Christi, quam thesauros Ægyptiorum; ut epistola ad Ebræos loquitur. Ad populum liberandum evocatus ex agro, multa & inusitata in Ægypto edit prodigia. Eo duce Deus stare fecit aqvas sicut montes: & populum per mare rubrum comitatus est, & insequentes hostes in profundo tanquam plumbum demersit. In deserto agitatus seditionibus domesticorum, agnatorum, tribulium, & petitus lapidibus a vulgo, Dei potentia semper defenditur, ab omnibus adversariis invictus. Pro populi salute expungi vult e libro vitæ, & novis miraculis Dei præsentiam

pro-

probar
colloq
Orebo
cie in
cum Cl
puli in
Aaron
gem D
docet
tuit: a
tur m
quam
cum p
ad co
sed ta
amœ
vider
te sub
ejus
vic Mi

probat, & cum Deo quasi familiaris colloquitur, humano corpore, in Orebo & Sina montibus; coelesti facie in monte Thabore, sermones cum Christo confert. Censum populi in deserto agit bis, semel cum Aarone, iterum cum Eleazaro. Legem Dei promulgat, ritus sacrorum docet, formam judiciorum constituit: annis totis quadraginta fungitur moderamine, quanto nullus unquam mortalium functus est. In locum promissionis non venit, ita uti ad coelum lex deducit neminem; sed tamen regionis Chananæ situm amœnum, Deo procul monstrante, videt in monte Nebo, in quo morte sublatus, a Deo ipso sepelitur. Pro ejus corpore contra Satanam certavit Michaël angelus.

f 3

34. AA.

34.

AARON.

Aaron frater Moſis, propter eloquentiam, os fratris balbutientis dictus, coram Pharaone prima edidit prodigia. Moſe abſente & loquente cum Deo, vitulum conflat & erigit aureum, populi clamoribus adactus: eam ob cauſſam exſtinctus fuiſſet a Deo, niſi fratre deprecante, gravem evaſiſſet interitum. Sacerdotium perpetuum cum ſua progenie obtinet: & factione arrogante atque inimica prodigioſe deleta, & virga ſive pinea ſive amygdalina ſicca, florem nuceſque emittente, Dei teſtimonio confirmatur: ornatu etiam Sacerdotis inſigni, quo pulchrior in nulla uſquam gente fuit, decoratus eſt. Fratri ſuo adverſatur aliquoties, filioſque ſibi viciffim habuit adverſantes. Terram Chananaeorum & ipſe vidit e monte Hore;

ſed

ſed in
centum
menſe

35. P

Pop
duci ſu
propte
tas æru
ramen
miſeric
daret,
ut fan
eum ſ
leret,
ta alui
manan
derez
bus, ſ
ravit.
trita
gnant

sed in itinere moritur, natus annos
centum & viginti tres: lugetur toto
mense a multitudine univërfa.

35. POPVLVS IN DE- SERTO.

Populus in deserto pregrinatus,
duci suo sæpissime fit contumax,
propter impatientiam: ideo in mul-
tas ærumnas vicio suo incidit. Deum
tamen nunquam non præsentem &
misericordem sentit; qui ut sitim se-
daret, e fontibus amaris dulces fecit:
ut famem reprimeret, coturnicibus
eum satiavit: ut querelæ causam tol-
leret, pane coelesti annis quadragin-
ta aluit, & aquis e saxo percusso de-
manantibus refecit: ut morbo me-
deretur tristi, sævientibus serpenti-
bus, solo aspectu simulacri erecti cu-
ravit. Vestes ambulantium non de-
tritæ, calcei rupti non sunt. Pu-
gnantibus contra se Amalekitis vincit

f 4

Mosis

Mosis precibus & manibus levatis in altum. Audacia usus contra Chanaanæos fugatur & transitu prohibetur ab Idumæis, & dementatur libidine a Midianitis. Viam sibi aperit per regna Seonis & Oggi, & Midianitas ferro rursus ulciscitur. Ex illa multitudine ingenti, qui ex Ægypto exierant, Caleb tantum & Josua Jordanem transeunt: reliqui in deserto omnes exstinguntur, & promissis beneficiis eorum perfruuntur filii, qui ut ultra Jordanem pervenerunt, non manna amplius, sed agrorum præda ubere atque locuplete sustentantur.

36.

RAHAB.

Rahab Hierichuntina, cauponariam exercens, duos Josuæ exploratores hospitio excipit, eosque Rege inquirente sollicitè abscondit: neve in manus hostiles inciderent, per noctem

nocte
demitti
fruit.
capta, i
nerat,
neum f
per fid
Ecclesia
propin
monis
si gen
neis, I
Davidi

37.

Gab
Hierich
ne terr
vestitu
tantes
nes du
adelle
neris

noctem funibus de muro pacifice demittit, & viæ ignaros consilio instruit. Vrbe ipsâ per miraculum capta, ita uti cum hospitibus conuenerat, funiculum de fenestra cocci- neum suspendit. Rahab igitur, quia per fidem benigna fuerat hospita Ecclesiæ, seruator cum sua omni propinquitate, & viri præstantis Sal- monis potitur conjugio. In Chri- sti genealogia, e mulieribus extra- neis, loco secundo ponitur, Regis Davidis tritavia.

37. GABAONITÆ.

Gabaonitæ, urbium vicinarum Hierichuntis & Hai clade & ever- sione territi, in castra Josuæ veniunt, vestitu lacero & calceis dissutis, por- tantesque utres vini veteres, & pa- nes duros, e regione longinqva se adesse simulant: cum dicerent iti- neris longitudine consumta vesti-
men.

f s

menta, ruptos utres & panes situ obductos. Quo dolo pacem impetrant, & vitam lucrifaciunt. Populo indignante, quod incolumitas illis concessa esset, Josua eos addictos servituti, calones & lixas esse imperat, & in fidem semel susceptos, contra Reges vicinos, ne furore illorum delerentur, sua potentia defendit.

38. JOSUA.

Josua, qui & Hosea, Nuni filius, Efraimites, Mosè summo duce, & maximo propheta dignus minister ac discipulus, a cujus latere nullo loco aut tempore discedit. Explorator missus in terram hostilem, periculum non horruit, & magnifica certaque renunciavit: socios suos proditoris se arguentes sprevit, populum terrore percussum animavit, fremitus iniquorum non sine vitæ peri-

pericu
succello
accipit a
missæ te
millibu
ingredi
vocat D
ces ejus
imperiu
nuerun
trajecto
necatis
bes cor
tibus p
micilia
la. In
in popu
ante m
concion
sentissim
lari spec
rii sui se
centesim

periculo compescuit. Mosis factus
successor auctoritate divina, insignia
accipit ab Eleazare: hæreditatis pro-
missæ terram, e sexcentis hominum
millibus superstes, uno socio Calebo
ingreditur. Temporibus adversis in-
vocat Dominum excelsum: ad pre-
ces ejus fluvius stetit Jordanis: ad
imperium, sol & luna cursum te-
nuerunt. Jordane per miraculum
trajecto, populum circumcidit, &
necatis uno & triginta Regibus, ur-
bes eorum sorte dividit. Sacerdo-
tibus per tribus singulas disperfit do-
micilia: fugitivis tuta constituit asy-
la. In vita sua, de sempiternis Dei
in populum beneficiis perpetuo, &
ante mortem gravissima oratione
concionatur: vir ingente fide, præ-
sentissimo animo, tolerantia singu-
lari spectatissimus. Obiit anno impe-
rii sui secundo & trigesimo, ætatis
centesimo decimo.

39. *GIDEON.*

Gideon Joæ filius Manassæus, homo rusticanus, dum frumentum in horreo excutit, populi dux ab Angelo designatur, & miraculo confirmatur cœlitus. Initio imperii aram & lucum Baalis in domo patris evertit, unde Jerobaal cognominatur: tum contra Midianitas, per tribus vicinas, classicum canit. Habito copiarum delectu, viros tantum trecentos eligit, ut hominum paucitate vincens, gloria Dei fieret manifestior. Castra hostium uno comitatus socio ipse explorat, & prælium novo quodam genere militiæ inchoat & clangore tubarum, strepitu fictilium, lampadum fulgore, clamore militum, hostes ita terret, ut mutuis se conficerent vulneribus, eorundem centum & triginta quinque millia oppeterent. Duces Midianitarum

tarum
henfos
bam &
Gideon
tenles
caciter
conter
sceptu
trechar
relinq
idolu
qua
beris
ruin
virtu
dragi
mine
effec
celeb
40.
A
bina

tarum Orebum & Sebum comprehensos Efraimitæ interficiunt: Zebam & Salmanam captos trucidat Gideon. Post eam victoriam Socho- tentes & Phanüelitas, qui ipsum pro- caciter irriferant, spinis tribulisque conterit. Regium nomen atque sceptrum ad se delatum, sponte de- trectat, antiquam civibus libertatem relinquit. E præda hostili constat idolum, idque in patria sua dedicat: quæ profanatio divini cultus ipsi li- berisque ejus cessit in perniciem & ruinam. Populo præest singulari virtute & moderatione annos qua- draginta, ex agresti princeps, ex ho- mine humili victor gentis maximæ effectus. Præconio Isaiæ prophetae celebris.

40. **ABIMELECHVS**

tyrannus.

Abimelechus, Gideonis e concu- bina Sichemensi filius, homo auda-

f 7

cissi-

cissimus, regnum a suis civibus ver-
 sutia eblanditur, utqve sine timore
 id retineret, Sichemitarum argento
 e redivibus sacris collecto militem
 neqvam & impium conscribit, &
 urbem Ephram, in qva fratres ejus
 septuaginta habitabant, armatus in-
 grediens, eos omnes in uno lapide
 obruncat, præter unum Jothanem,
 qvem homines fidi absconderant.
 Paulo post Sichemita stulti & levif-
 simi homines, duce qvodam Gabe-
 le deficiunt a Rege. Abimelechus
 ira percitus urbem fraude invadit,
 seditiosos opprimit, puberes omnes
 occidit; urbem amplam unum ro-
 gum facit, & in patriæ ruderibus sa-
 lem seminat. Cives mille, qui in
 speculam qvandam confugerant,
 fumo sarmentorum suffocat. Post
 ea facinora oppidulum Theben ob-
 sidet, ad cujus moenia accedens, a
 muliere qvadam fragmentum mo-
 laris

laris
 tur:
 dici po
 porrigi
 nos tre
 homic
 everfor
 rius.

41.

Jep
 matre
 prop
 tribu
 suis,
 & ro
 comp
 leadi
 suoru
 qvo
 cum
 ros r
 impo

laris desuper jacente, lethaliter feritur: neve feminæ dextera interiisse dici posset, seruo armigero jugulum porrigit. Tyrannidem exercuit annos tres, dedecus gentis & generis, homicida civium, parricida fratrum, everfor libertatis, patriæ incendiaris.

41. JEPHTHA.

Jephtha Jairis civis & tribulis, e matre natus infami, domo paterna propter matris turpitudinem a fratribus ejicitur: desertus & spretus a suis, consuetudine latrociniorum, & robur militare & nomen illustre comparat. Ammonitis contra Gileaditas arma sumentibus, civium suorum consensu belli dux creatur: quo honore ad regem Ammoniticum de non infestandis finibus legatos mittit. Ab eo cum nihil æqui impetraret, cives armat, pugnam
init,

init, fide vincit, civitates viginti subigit. Voto temerario filiam unicam devoveret, luctum ingentem omni populo excitat, seqve prole optatissima orbat. Idem Efraimitas nobilitate sua semper insolentes & importune molestos coërcet: qui cum ei bellum non necessarium indicerent, duo & quadraginta ex iis prostravit hominum millia. Rerum potitur annos tantummodo sex, consilio & fortitudine, non minus hostibus, quam sociis metuentus.

42.

SIMSON.

Simfon Manoæ filius, prædicitur ab angelo futurus vindex populi, & Deo sacatur adhuc in utero materno. Robore giganteo fuit: sed qui telis armisve vinci, & vinculis constringi nullis potuit, victus voluptate est. Vxorem duxit Philistinam, illu-

illusus
interim
tes Thar
colligati
zensium
vectibus
inermi
discerpi
interim
cibus el
ejus bla
frangit
privatu
tradita
sibus a
quo c
accubu
ductus
sisque
innitel
plures
antea
ruina

illusus a sponsa, triginta Aſcalonitas
interimit: repudiatuſ a ſocero, ſe-
getes Thamnatensium caudis vulpium
colligatis inflammat: mœnibus Ga-
zenſium inſuſuſ, portas urbiſ cum
vectibus aſportat. Catulum leoniſ
inermi ſibi occurrentem manibus
diſcerpic: aſini maxilla mille viroſ
interimit; ex oſſe belluæ aquam pre-
cibus elicit. Amore Dalilæ inſanuſ,
ejuſ blanditiis eſſeminatur, inſidiis
frangitur, avaritia proditur. Captuſ,
privatur oculiſ: vinctuſ in piſtrinum
traditur: damnatuſ capitiſ a Gaze-
niſ ſibiſ aſſervatur. In convivium, in
quo cum uxoribuſ & liberis ſatrapæ
accubuerant, ſpectaculi cauſſa pro-
ductuſ, fide Deum invocat, prehen-
ſiſque columniſ, quibuſ porticuſ
innitebatur, eaſ evertit; morienſque;
plureſ ſecum occidit, quam vivens
antea occiderat: perierunt enim illa
ruina nobiliſſimorum ſexuſ utriuſque;
homi-

hominum tria millia. Fuit cum auctoritate annos viginti. Vnus se Philistinis omnibus opposuit: neque machinis aut exercitu, sed manu sua solus pugnavit, & victorias admirandas retulit, omnibus formidabilis, suo populo salutaris. In ejus vita Christi imago adumbratur, qui etiam moriendo hostes subegit & oppressit.

43. *HELI Sacerdos.*

Heli de stirpe Ithamaris, quarti Aaronis filii, in Silone habitavit, & officio sacerdotis atque ducis functus est. Confectus senio Ecclesiam committit filiis, turpibus & nefariis adolescentibus, de quorum flagitiis cum multa audiret quotidie, oratione castigatos emendare non potuit: vinculis legis coercere, aut ab officio remove, non sustinuit. Monitus a propheta, objurgatus a ministro
Samue-

Samue-
num h
ut pec
dulgen
populu
deinde
stinis n
lis am
ipse de
expira
nonag
Poena
diu in
Ichab
sur :
datur
Abjath
tempo
steri a
veniur

Samuele, magis filios, quam Domi-
num honoravit. Factum igitur est,
ut poenas inopinatas lenitatis & in-
dulgentiæ lueret. Primùm enim
populum incessit sterilitas & inedia:
deinde bellum asperum est a Philis-
tinis motum, in quo una hora fi-
liis ambobus orbatur in prælio, &
ipse de sella cadens fractis cervicibus
expirat, anno ætatis suæ octavo &
nonagesimo, imperii quadragesimo.
Poena impietatis & inobedienciæ,
diu in ejus familia duravit. Nam
Ichabod nepos partu immaturo edi-
tur: pronepos Achimelechus truci-
datur, temporibus Sauli: abnepos
Abjathar, a dignitate removetur,
temporibus Salomonis: reliqui po-
steri ad ætatem grandem non per-
veniunt.

44. SA.

44. *SAMUEL* *Propheta.*

Samuel precibus a Deo impetratus, & Deo a pueritia dicatus, ab Heli Sacerdote instituitur, custodis ostiarii vice fungitur, & a Deo, anno ætatis duodecimo, dormiens nominatim vocatur. De latere sui doctoris non abiit, vitam severe instituit, aquam potavit, & cibo omni delicato abstinuit, & de more comam nutrit. Propheta primarius & fidelis, ac Deo ita charus, ut ab eo frustra nihil unquam petierit. Ipso orante, Philistini & Tyrii fulmine sternuntur: ipso instigante, Amalechitæ expugnantur. Regnum primus constituit coactus, & Reges in gente sua unxit: ludos discentium aperuit, ecclesias annis singulis perlustravit, mandata Dei constanter exsequens. Heli & Saulo iram Dei denuntiat liberime: populum regiminis statum mutantem, objurgat acerrime: Regem

gem A
percerat
populo
tuatur;
fcitur:
malos n
non tu
Davidis
& viver
sentiri E
quam h
injurie
secution
mniur
perii su
gesimo
Prophe

45.

Saul
mitica
poris h
tellaric

gem Amalechiticum, cui Saulus pe-
percerat, interficit fortissime. A
populo exauctoratus, non tumultuatur; a Saulo contemptus, non irascitur: a primatibus propter filios malos reprehensus, suorum delicta non tuetur. Cæde Sacerdotum, & Davidis exilio, magnopere doluit, & vivere privatus maluit, quam asferri Regi hypocritæ. A nullo unquam homine ullius cupiditatis aut injuriæ convictus est. In gravi persecutione Ecclesiæ placide obiit, omnium piorum desiderio, anno imperii sui quadragesimo, ætatis septuagesimo. Ab hoc Petrus Apostolus Prophetarum ducit initium.

45. *SAVLVS Rex.*

Saulus Cissi filius, e tribu Benjamitica, & viribus & dignitate corporis homo eminentissimus, e cli-
tellarario in Regem evehitur: regnum
humi-

humilis & integer accipit, sed vir bonus non manet ultra biennium. Objurgatus verbo Dei, quod misericordia potior sit sacrificio, & cognitio Dei holocaustis, animum non attendit: tum male faciendo, se ipsum defendit pertinacissime, magis suæ laudis, quam gloriæ Dei appetens: cum tamen nihil minus haberi vellet, quam hostis Dei aut religionis. In præliis satis felix, sed uti eis ad gloriam Dei, etiam admonitus, noluit. Propter hypocrisim rejicitur a Deo: & agitatus a spiritu malo duram exercet tyrannidem: non curat Samuelem: armis Davidem, odio Jonathanem prosequitur, sacerdotum atrox adversarius, occisor infantum. Familias pias damnat exilio, satellite peregrino & barbaro se cingit, suo ipsius populo iniquus. Usus hominum malorum & proditorum consiliis, in exitium
conji-

conji
Samue
tuum p
vocare
de eqv
stibus
lum pr
fert. I
te trun
vor. C
fert in
hi filii
unus c
tribuli
qvinq
Ita cur
ve cen
tur ac
quadra

46.

Jon
magn

conjicitur; quemque non audierat
Samuelem viventem, eundem mor-
tuum per pythoniſſam e tumulo e-
vocare ſtudet. Viſtus a Philiftinis,
de eqvo lapſus vulneratur, neve ho-
ſtibus de ſe triumphum & ſpectacu-
lum præberet, ipſe ſibi manum in-
fert. Inventus inter cadavera capi-
te truncatur, & de muro ſuspendi-
tur. Oſſa ejus collecta, David in-
fert in monumentum patrium. Sau-
li filii tres occiduntur a Philiftinis:
unus dormiens, interficitur a ſuis
tribulibus: duo alii, & nepotes ejus
quinque ſtrangulantur a Gabaonitis.
Ita cum familia ſua omni, intra bre-
ve tempus Rex potentiffimus dele-
tur atque interit. Regnavit annos
quadraginta.

46. JONATHAS.

Jonathas Sauli filius, pietate &
magnanimitate juvenis inſignis.
Præ-

Præsidium Philistinorum urbe Gaba ejicit, & uno armigero socio per scopulos arrepsens, ad hostes contendit, viros in acie sternit viginti, & reliquum exercitum solo conspectu territat. Exsecratione patris temeraria in vitæ periculum nescius incidit, sed auctor victoriæ, vitam retinet benevolentia vulgi. Amicus Davidi factus, patrem in se concitat, a quo etiamsi telo peteretur, amicum tamen fideli studio defendit, & in exilio verbis consolatur, & foedere sibi perpetuo obligat. In prælio contra Philistinos, cum patre & fratribus duobus oppetit: quorum capita ludibrii causa tholis affiguntur, corpora de mœnium pinnis suspenduntur: quæ noctu Jabitæ tolentes, terra fortiter & splendide condunt. Mortuum luget, & carmine suo celebrat Rex David, & ossa
 ipsius

ipsius c
 rumqv

47.

Davi
 & urfis
 & ovib
 ad regn
 populi
 confirn
 Regis f
 armis
 gloriæ
 militu
 vidia f
 cum s
 hostibu
 re in le
 omnib
 In suo
 baris R
 inter
 lensib

ipſius cum paternis eruta, avi majorumque tumulis mœrens infert.

47. *DAVID Rex.*

David adoleſcens, cum leonibus & urſis luſit, tanquam cum hœdis & ovibus. Anno ætatis vigefimo ad regnum Dei mandato arceſſitur, populi ſuffragiis trigefimo demum confirmatur. Muſicus & armiger Regis factus eſt, & Goliado gigante armis paſtoralibus victo, tantum gloriæ meretur, quantum decem militum millia. Saulus odio & invidia flagrans, ipſum, adhuc muſicum ſuum, haſta petiit: tribunum, hoſtibus objecit: generum, interficere in lecto voluit: fugientem, in omnibus agris & urbibus quaſivit. In ſuo exilio David non læſus a barbaris Regibus, ad quos diverterat: inter ſuos homines deſeritur a Ceilenſibus, proditur a Ziphæis. Tra-

g

dito

dito in manus suas Saulo, cum re-
 verentia parcit: in spelunca laciniam
 chlamydis præscindit: in castris scy-
 phum & hastile dormienti transpor-
 tat. Manus sociorum, incensâ Si-
 celecha, qui lapides in eum tolle-
 bant, vix effugit. Occiso Saulo, an-
 nos circiter quinque exagitur ab
 ejus præfectis; deinceps regno inte-
 gro accepto, Philistinos, Moabitas,
 Ammonitas, Syrios, Idumæos, A-
 malechitas domat, & familias Gi-
 gantum aliquot præliis delet. Par-
 tis tot victoriis, Deum toto corde
 extollit, & Ecclesiam quibus potest
 ornamentis decorat: ipse domici-
 lium & templum Spiritus Sancti.
 Statu rerum florente Bathsabæam ra-
 pit, Vriam in manus hostium tra-
 dit, populum denique suum per
 provincias numerat: propter quæ
 facinora a filio Absolone regno ex-
 uitur, lethali lue pestilentiaë puni-
 tur,

tur, &
 fligitur.
 olet, &
 appella-
 tatis sep-
 timo.
 centissim-
 rator, d-
 tatissim-
 omniur
 mundi
 scivit; d-
 fuscitati
 vidit.
 qvitur
 Psalmos
 pretes p-
 nos cor-
 Chryso-
 suam po-

tur, & ab Adonia filio jam senex affligitur. Dominus peccata ejus abolet, & virum secundum cor suum appellat. Moritur placide anno ætatis septuagesimo, regni quadragesimo. Sanctissimus Propheta, potentissimus Rex, felicissimus Imperator, doctissimus musicus, exercitatissimus scriptor, laudatissimus omnium hominum. Redemptorem mundi e sua oriturum posteritate scivit: de ejus cruciatibus, morte, resurrectione, ad cœlos ascensu, prævidit. In Christi persona sæpe loquitur, ut & Christus verbis ipsius. Psalmos contra falsos scripturæ interpretes plures, quam contra tyrannos composuit; quibus libris, ait Chrysostomus, minus carere Ecclesiam posse, quam mundum Sole.

48. *GOLIADVS.*

Goliadus Gethæus, viribus & vastitate corporis confidens, nec visu facilis, nec dictu affabilis ulli. Exercitum Israëliticum omnem, præ suo robore & mole contemnit, & ex eo provocat fortissimum quemque, mane & vesperi, dies totos quadraginta. Ad ejus conspectum trepidarunt universi, nec audebat quisquam, etiam præmiis amplissimis invitatus, cum eo congregari. Misit in castra David, ejus in Deum maledicta impia non fert, & regio permissu certamen cum eo singulare suscipit. Itaque tiro adolescens, accedens ad virum militem, ad armatum hasta & clypeo, instructus funda & lapillis, cum risu & convitio excipitur: sed nomine Dei sui invocato, David primo ictu cassidem æneam perrumpit, & frontem parvo lapil-

lapilli
obtru
detrab
tur Je
in fac
David
truncu
agro.

49.

Ab
reni fi
la an
Prop
patria
alios,
tris co
a patr
cum t
villam
Etis ta
sed m
scetus

lapillo dividit, & gladio proprio
obtruncat, & spolia opima corpori
detrahit. Caput Goliadi suspendi-
tur Jerofolymis, gladius deponitur
in sacratio Nobensi, arma affigit
David in suo tabernaculo, corpus
truncum alitibus & bestiis abjicit in
agro.

49. ABSOLON.

Abfolon ex Maacha, Regis Gessu-
reni filia, tertius filius Davidis, nul-
la animi corporisqve dote caruit.
Propter fratrem interfectum, extra
patriam degit annos tres: & duos
alios, etiamsi revocatus esset, in pa-
tris conspectum non venit. Gratiam
a patre impetrat per Joabum, qui
cum tardius ageret negotium, ejus
villam segetesqve incendit. Tradu-
ctis tandem ad se non solum vulgi,
sed multorum optimatum animis,
sæctus factiosos agit, bellum susci-

rat, patrem fugat, concubinas publice stuprat, regnum occupat. Prælio cum paternis ducibus commisso, terga dare compellitur, ramisque quercus cæsarie involutus, & capite adhærens, tribus hastilibus a Joabo percutitur. Corpus ejus in foveam projectum, lapidibus superinjectis tegitur, carensque liberis nullam sui relinquit memoriam, præter colossum a suo nomine dictum, quem sibi vivens ipse in agro erexerat. Cædes ejus nulli hominum fuit acerbior, quam patri Davidi: sed in planctu tristissimo, divinæ cedens justitiæ animo tandem acquiescit.

50. *SALOMON Rex.*

Salomon, Davidis e Bathsabea filius, præceptorem habuit prophetam Nathanem, a quo etiam regni diademate ornatus est. Justus a Deo
pete-

petere, quæ vellet, sapientiam petiit, Deo ipsi dante & sapientiam inauditam, & divitias immensas. Templum Domini sumtuosè, regiam magnifice exstruxit: urbes munivit, fecit horrea, classem ædificavit. Satellite aureos clypeos gestante usus est. Nominis sui veneratione atqve terrore, finitimos a patre non subactos ad tributa coëgenda. Eum propter virtutem coluit Rex Tyri: propter sapientiam adiit Arabia Regina: propter felicitatem admirati sunt omnes nationes & populi. Mulierum externarum amoribus insanis correptus, aspersit maculam existimationi suæ. Nam ab illis occæcatus per blanditias, deos gentiles adoravit, & in eodem monte, quo Dei templum stetit, Astratæ fanum posuit, ut aliis locis, diis aliis; quibus scandala in
popu-

populo Dei horrenda sunt excitata.
 Regnavit annos quadraginta, sum-
 ma gloria & felicitate, mortuus ata-
 tis secundo & quinquagesimo. Re-
 liquit doctrinae & scientiae suae mo-
 numenta insignia. Christus praer-
 fert omnibus ornamentis Salomo-
 nis, flosculorum in agro pul-
 critudinem.

